Ciena 5. — Kuna

HRVATSKI GLASNIK

Godina I. — Br. 2. Izlazi sriedom, petkom i nedjeljom Šibenik, 1. prosinca 1943.

Gangsteri na djelu

Još je podpuno svieže cvieće na grobovima žrtava sa Baldekina, još se vide tužna zaplakana lica, još se niz obraze obori po koja topla suza onih koji oplakuju svoju milu djecu i drage roditelje, još ljudi obilaze svoje srušene domove i kao Starozavjetni prorok Jeremija očajno lamaju rukama i jecajući jedan drugome dovikuju: u što ode naš životni trud a pri tom zabrinuto pogledaju u oblake da ih nebi opet iznenadio nagli obrok bomba pa da ne bi ucviljenom gradu i domovini priskrbili nove žrtve na žrtveni oltar engleskog boga Moloha. Da, nije bio davno onaj strašni utorak popodne šesnaestog ovog mjeseca ta od njega smo odmakli za desetak dana. A i kroz to vrieme nije protekao ni jedan dan a da nismo po nekoliko puta morali skočiti u skloništa. Ljudi koji smo bili realnijeg oka mogli smo očekivati uza sva protivna uvjerenja „mudrih" kuda će se usmjeriti novi „prijateljski" pohod, jer su već predhodile dvie bombe u dva navrata bačene na Šibensku bolnicu.

I dodje sunčana nedjelja dvadeset osmog studenog u kojoj osjetismo punu „blagodat svete" engleske ruke. Ovaj put su te blagoslovljene desnice bile uprav u „fair" - gangsterskim rukavicama i sipale po stambenim zgradama darove u takvom obilju kako to znade samo širokogrudni Albion. Da darovi stignu na pravo mjesto ima razloga pomisliti, da su domišljati gospodari četvrtine zemaljske kugle, znali odabrati i ljude koji će taj velikodušni posao izvršiti skrupuloznom točnošću, pa bojeći se da ih srce ne bi preveć zanielo i s darovima i sebe darovali a takova se pretjeranost protivi engleskom oprezu, poslali su vjerojatno hladnokrvnije crnačke letače, jer je Englez spravan sve žrtvovati i darovati osim svoje dragocjenjene engleske kože.

I sad u takovoj predpostavci možemo zamisliti kako su ti crni plaćenici - „zle sluge gorih gospodara" - novovjekog dvojnog „mesije" Franklin-Windstona, šireći krokodilske nozdrve, cereći se nabreklim mesnatim usnama sa dogledima na očima kao crne sovoljuge, tražili znakove „vojničkih" objekata: - oni, Crnci! Pa što je lakše naći nego velike crvene križeve na bielim plohama. Valjda ih crnačke oči lakše vide nego željezničku stanicu ili obalne uređaje, što li?!

Divote, - grohotnog li smieha koga ni stari Homer nije poznavao kad je bomba postigla puni pogodak na bolničkoj zgradi internog odjeljenja na komu se je vijala velika zastava i na njoj međunarodni znak o čijoj je nepovredivosti i ta sama „human" Engleska znala napisati cijelu biblioteku knjiga. Da, misleći da to vriedi samo za bolnice i bolesnike plemenite engleske krvi. Na njih se protežu koristi i pogodnost humanih ustanova, a za ostale to ne vriedi. Međunarodni se ugovori odnose samo na ljude, a židovi su naveli Engleze da samo sebe proglase za ljude, a druga su Adamova djeca po rabinskom receptu: „goimi" a to znače neljudi! I ti moraju ostati vječno pokorne sluge „odabranog" naroda!! Tako to misle Englezi i njihovi prijatelji i učitelji Židovi. Ali neka oproste dragovići našu „smionost" da ćemo se mi i dalje smatrati ljudima u potpunom značenju te rieči. I zato imamo pravo da i dalje svoje bolnice označimo dogovorenim znakom i da nazovemo divljakom svakoga koji ih onako nečovječno napadne, pa to bili i „dobri„ Englezi.

Za nas je i dalje bio, jest i biti će to znak svetinja pod čijim se okriljem nalaze ljudi dostojni sažaljenja i za najtvrđa srca ljudi koji hoće da ih se bar nazove čovječanskim i kulturnim, pa se zato čuvaju da o taj sveti znak milosrđa ne okaljaju svoje ljudsko dostojanstvo.

I kad je bilo jasno odurnim zračnim gusarima nad kakovim se vojnim objektom nalaze u slast su sasuli još osam težkih bomba na ostale djelove bolnice. A vrhunac strahote haranja u ljudskim žrtvama postignut je nad umobolnim odjeljenjem u komu su se u tom času našli isti ljudi na zemlji i u zraku samo s tom razlikom što su donji bili lišeni uporabe zdravog razuma bez svoje krivice, a gornji su se hotimice pozdravili sa zdravim i poštenim razumom.

Vrisak i zapomaganje unesrećenih ispod ruševina, strahota iznakaženih i rastrganih ljudskih tjelesa, plač i jauk beznadnih bolesnika po odjeljenjima, užas straha koga se vidjelo i nakon sata nesreće nad preživjelim bolničkim osobljem i časnim sestrama, koje su eto dobrotvori čovječanstva uklonili sa njihova požrtvovnog samaritanskog rada. U napuštenu bolnicu neka se usele sada sove i miševi sa engleskim liečnicima i bolničarkama. A k tomu ako se doda žalost za srušenim i oštećenim kućama u željezničkoj ulici, bieg unesrećenog stanovništva sa bolesnicima iz bolnice sa ono preostale robe i porazbivanog pokućstva, pa saznanje da je bombardirana tvornica u Crnici za koju su mogli Englezima kazati njihovi novi „vriedni i hrabri saveznici" Talijani da su iz nje oni pokrali i opljačkali sve što se je dalo ukrcati na brodove, a cilj bi bombardiranja po talijanskoj želji mogao biti jasno da se kazni za njih tako odurno mjesto gdje su ispaštali kao ratni zarobljenici svoje dvogodišnje haračenje, ubijanje mirnog stanovništva i paljenje hrvatskih sela i to pod nazivom neusporedive rimske kulture. Za sve skupa mi sve naše gnjušenje skupljamo u ove rieči: stid vas bilo bezdušni haračl, vas i vaše nove prijatelje naše dvogodišnje tlačitelje - kukavnu obiesnu talijansku dječurliju!! Ta pustite u miru maleni gradić, zar mu je bilo malo suza i patjna! Kad vam se vrati milo za drago onda ćete vi puniti eter sa vaših radio - emisija zapomaganjima, znajte da će svaku suzu koja bi po prirodi sažaljenja potekla osušiti pogled na porušeni dio Šibenika bez ikakove vojničke svrhe.

Tako glasi naša poštena i muževna rieč. A mi predobro znamo kad bi to i čuo Churchillov ministar za obaviesti, dobili bi za odgovor tipični engleski cinički podsmieh. I kad gangsteri - junaci donesu fotografije koje će pokazati realnu sliku pogođenih „vojničkih" objekata, onda će „junaci„ primiti odlikovanja, a „gentlimenski" će ministar narediti da se bombardiranje Šibenika ili kao „sitnica" prešuti ili da se izda po prilici ovakav izvještaj: Bombardirani u Šibeniku lučki uređaji i potopljen jedan parabrod krcat ratnog matrijala. Tako je svjetska javnost umirena, jer u koliko netko znade za Šibenik zna po njegovoj lijepoj luci u koju danas uplovljuju parabrodi pa bi to po sudu i mogli biti ratni ciljevi. A ako gdjekodi prodru glasovi da su ciljevi podmuklog napadaja bili i sad su pred očima svakom tko dođe u Šibenik: porušena i više neuporabiva velika i moderna bolnica koju su znali posjetiti bolesnici i sa udaljenih krajeva, dosad oko 25 mrtvih i neustanovljeni broj ranjenih, nekoliko sasvim srušenih i više teško oštećenih tu srećom bez ljudskih žrtava i teško stradale prazne zgrade tvornice u Crnici. Sve će to zataškati rieč o lažnoj neprijateljskoj promičbi i čitav sviet spava mirno u uvjerenju da dobri Englezi kad i bombardiraju čine samo na vojničkim objektima. Pa kad netko i dozna za prava engleska rušenja ništa zato ta tim se i podržaje uvjerenje o engleskoj nepobjedivoj vojničkoj moći, kad je tako očigledno zatajila na bojnom polju. Ali dragi Englezi imali ste vi priliku gdje ste mogli pokazati vi i vaši rođaci Amerikanci. Zna se da bi vi rado ispravili kukavičluk i nevojničko držanje. Kod Dunqueq-a, Singapura, Perl Harbura, boli vas uludo izgubljena ona dva golema broda za koja ste držali da će sama njihova pojava preplašiti Japance. I zato sada nesmiljeno udaranje iz zraka na civilno stanovništvo, po Njemačkoj i ostaloj Evropi. Za istu svrhu udarate na muke glada nesretni četristomiljuntni Indijski narod? ne bi li u mukama glada i u očaju videći na hiljade mrtvih po ulicama prečuo oslobodilački poziv svoga junačkog vođe Chandra Bose. Kušali ste vi anglosasi, najprije nagovoriti boljševike da avijaciom napadnu Japansko stanovništvo ili da bar vama prepuste da ga s njihova teritorija napadnete i to odbi lukavi Staljin kao napast nečastivog. Onda ste kušali na Istoku u blizini Japana naći kakova Badoglia, pa kad ni to nije uspjelo onda ste napokon riskirali s velikim brojem nosača zrakoplova probiti se na pomak Japanskog otočja, Ali vam pomrsi račun smioni japanski vojnik i kad ustrebalo i živim ljudskim torpedom i hotimičnim survanjem zrakoplova. Pa vas to bolno ujede dosad potopljenih 12 nosača zrakoplova sa ostalim jedinicama. A mi znamo da će se rat dobiti samo pravim vojničkim djelima a ne gansterstvom i ako nismo bili u školi gospodina s debelom cigarom! im

Slomljeni brojni sovjetski napadaji kod Čerkasija,

Kijeva i Korostena. U prostoru Gomela traju žestoke borbe.

Angloamerikanski teroristički napadaj na Sarajevo. Daljni težki gubitci partizana.

Iz Glavnog stana Vodje Reicha 26. studenoga 1943.

Vrhovno Zapovjedničtvo njemačkih oružanih snaga javlja:

Na mostobranu Nikopola i u velikom riečnom luku Dnjepra bili su u glavnom odbijeni svi sovjetski napadaji u ogorčenim borbama koje su trajale sve do mraka. Na mjestu prodora jugozapadno od Kremenčuga još su u toku živahne borbe. Ovdje je neprijatelj jučer izgubio 112 oklopljenih kola. Od ovih je sam oklopno-lovački puk 656 pod vodstvom pukovnika Jungenfelda, uništio 54 oklopljenih kola. Naročito se je iztakao poručnik Krečmer koji je sa svojim navalnim topom uništio 21 neprijateljska oklopljena kola i 610 topova.

Kod Čerkasija, u prostoru zapadno od Kijeva i kod Korostena slomljeni su brojni neprijateljski napadaji. Vlastitim protunapadajima uništeno je više neprijateljskih odreda, odstranjen je jedan neprijateljski mostobran na desnoj obali Dnjepra i pri ovome je privedeno više stotina zarobljenika.

U prostoru Gomela u nepreglednom kraju Dnjepra i Pripjeta u toku su žestoke borbe, koje su promjenljive sreće. Sam grad, koji se je već duže vremena nalazio u prvim borbenim redovima bio je nakon temeljitog razaranja, od nas napušten. Pokusaji Sovjeta da prošire prodorni prostor sjeverozapadno od Gomela, bili su u težkim borbama osujećeni, a provaljeni neprijateljski odredi uništeni. Sjeverozapadno od Nevela izbacili su naši grenadiri, nastavljajući svojim napadajima, koji su bili veoma uzpiešno podpomognuti njemačkim „Stuka" zrakoplovima pod stalnom odbranom jakih napadaja, neprijatelja iz više mjesta i uništili 10 oklopljenih kola. Na bojištu Ledenog mora odbili su njemački lovci i protuzrakoplovna odbrana njemačkog zrakoplovstva jedan napadaj neprijateljskih zrakoplovnih snaga na jedno naše uzletište i uništili 32 od 65 napadačkih sovjetskih zrakoplova

Na južnom talijanskom ratištu nije ni jučer došlo do značajnijih borbenih djelatnosti. Britanski odredi bombardera izveli su takodjer i jučer jedan teroristički napadaj na Frankfurt na Majni i na Offenbach. Takodjer i na više drugih gradova u Rajnsko-mainskom području bile su bačene bombe. Pri ovim napadajima i nad zaposjednutim zapadnim područjem bilo je, prema nepotvrdjenim viestima oboreno 25 britansko-sjeveroameričkih zrakoplova. Njemački zrakoplovi napali su u noći na 26. studenoga ciljeve u Londonu i Doveru.

Zagreb, 26 studenoga - U borbama Donjeg Lapca uništeni su veliki odredi partizanskih bandi. Pri tome su uništena 3 bunkera, zarobljeno 500 pušaka, 4. — 5.000 naboja, te dva vagona hrane.

Gospić, 26. studenoga. - U dalnjim akcijama čišćenja u području Gospića u borbama, koje su se vodile, uništeno je i zaplienjeno mnogo ratnog tvoriva. Partizani su u ovim borbama imali 100 mrtvih, dok su ustaški odredi imali samo 3 ranjena. Mnogo partizana je zarobljeno. Ovim akcijama nekoliko sela podpuno je očišćeno od neprijatelja.

Varaždin, 26. studenoga - U okolici Varaždina pojavila se jedna omanja skupina partizana, koja je bila odmah uništena.

Zagreb, 27. studenoga. - U području Okića trajala je prošlog tjedna dva sata borba medjusobnog obračunavanja partizana.

Zagreb, 28. studenoga. - U posljednja tri dana pretrpjele su partizanske bande na području Nezavisne Države Hrvatske veoma velike gubitke. O borbama saznale su se do sada sliedeće pojedinosti:

Kod sela *Jamene*, 20 km iztočno od Brčkog, uništeni su veliki odredi partizana. Sva stoka, koje su banditi oduzeli seljacima, vraćena je vlastnicima.

Kod sela *Grgurevci* potučena skupina partizana imala je 200 mrtvih.

Kod sela *Popinci* uništen manji odred partizana imao je 16 mrtvih.

U borbama kod *Dervente* partizani su pretrpjeli osjetljive gubitke. Do sada je prebrojeno 80 mrtvih bandita.

Kod *Kistanja* razbijena je omanja banditska skupina, koja je imala 14 mrtvih, 11 ranjenih, a nekolicina bandita je zarobljena.

Kod *Kulen Vakufa* pojavila se omanja partizanska skupina, koja je uništena. Partizani su imali 9 mrtvih. Ostatak je zarobljen.

U području *Djakova* ubijeno je 20 partizana. Zaplienjeno je mnogo ratnog tvoriva.

Kod sela *Miljakovci* uništeni su manji partizanski odredi.

U velikim borbama kod *Gline* ubijeno je više stotina partizana.

Kod *Priedora* i *Gračaca* imali su manji partizanski odredi osjetljive gubitke.

Kod sela Farkašića totalno je uništena skupina od 83 partizana, koji su htieli prebjeći u Stari Brod. Svih 83 partizana ostali su ležati kod sela Farkašića.

U akcijama čišćenja na dalmatinskim otocima podpuno su očišćeni otoci *Pašman*, *Iž* uz još neke, dok je akcija čišćenja na Dugom Otoku još u toku. Sjeverno od *Ninske Poljane* uništene su partizanske skupine.

„NARODNI SUD“

Svidjela se nekome, braćo gradani, rieč „narodni“, pa hajd' kaže, da je prišijem i gdje treba i gdje ne treba. Tako smo dobili one milozvučne rieči: narodna borba, narodna vojska, narodna volja pa napokon i „narodni sud. Liepe rieči, čist čovjek uživa da ih upotrebljava. Nego na čemu sam ono htio da se zaustavim, a da, „na narodnom sudu“, Brr . . . kakva jezovita rieč. Trnci te pođidju od pete do glave. I kako samo čovjek dobiva na važnosti kad je upotrebljava. Samo tako može se tumačiti njena obilna upotreba u našem svagdašnjem govoru.

Nego, nemamo svi baš tako jasnu predočbu o narodnom sudu. Ja na primjer dok sam bio nevješt u tim „narodnim stvarima“, zamišljao sam ovako tu častnu ustanovu: u krugu sjedi desetak staraca častne biele brade, dostojanstveno puše lule i šuteći slušaju krivca, koji drhće pred njima. Vjerojatno je da mi se narodni sud ovako predočuje, jer sam učio u poviesti, da su stari Germani i Slaveni tako nešto slično imali. Pa, mislim se, nije to bilo tako loše. Tko će drugi da sudi nego stari častni ljudi, koji su pošteno proživjeli svoj viek i koji poznaju svakog čovjeka u svom plemenu.

Ti sad, gradjanine, misliš, da i mi imamo takav narodni sud, i srce ti se topi od miline, jer misliš da se vraćamo majčici prirodi, kako ono reče starac Rousseau. — A jok, brate, žao mi je da te moram razočarati. U današnjem narodnom sudu nema ni traga častnim starcima. Tu ti brate sjede, mladi ljudi, glavno da su zaslužni za narodnu stvar. I zasjeli oni na narodnu grbaču pa sišu, sišu, dok god ne dodje neko jači i spretniji da ih zamjeni.

To bi bilo ono što se kaže, „zaviriti iza kulisa“ narodnog suda. Medjutim, mnogo je zvanih ali malo izabranih, i tako većina ne zaviruje iza kulisa ove naše vrhovne ustanove. A i bolje, gradjani, vjerujte! Dozvolite da vam objasnim zašto.

Ima čarobnu moć rieč „narodni sud“. To bi bilo nešto kao „Sezame otvori se“, jer gdje god rekneš „narodni sud“, uspievaš u svojoj namjeri odnosno poslu. Na primjer: Ti činovnik primaš platu u kunama, i prilično svoje kupnje podmiruješ kunama. Prirodno, veliš, a ne dragane moj, ni izdaleka nije to prirodno. Ti moraš da plačaš u lirama. U zadnje doba mnogo se govorilo o privrženosti našeg naroda uz liru. Budući da je narodni sud odraz narodne volje, te i on preporučuje odnosno zapovieda liru. Kad kupuješ meso po onim tajnim zakutcima našeg grada, ti se buniš, jer ti nazovi mesar naplaćuje meso 800 kuna. I veliš: — To bi trebalo tužiti policiji —, ali gospodin te promjeri od pete do glave i važnim glasom izgovara: „Narodni sud će suditi svakog špijuna“.

Ha, drhći griešni gradjanine, ti bi htio suradjivati s „okupatorima“ Njemcima, biti špijun, prijavljivati poštene ljude, koji su zaslužni za narod i narodnu stvar. Ne ćeš ne, valaj. Narodni sud će s tobom pod jedinu.

Ili ideš kupiti jedan rubac. 50 lira ili 200 kuna, izgovara trgovac svečano. Dakako da se krstiš i snebivaš, jer u svoje doba je takav rubac stajao jedan dinar i pol. Ali — plati i šuti. Šuti kad te gule za meso, šuti kad te gule za ulje (400 lira, a nikako kune!), šuti kad te gule za robu. Ako se usudiš da pisneš, jao i naopako, jer će ti narodni sud zasjesti za vratom i ta grozna mora će te pritiskati danju i noću. Što je sigurno — sigurno. Izbjegavaj, brate, svaku dodirnu točku s narodnim sudom. Za te on nije zgodna stvar, dok za druge, spretnije, on je nepresušni izvor novca. Debeli trgovac se samosviestno lupa u kosmata prsa i viče: „Nek me sudi narodni sud i nitko drugi!“ Ti naravno, koji ga slušaš, misliš: ovo je čovjek bez grieha. Njemu se ne može ništa prigovoriti. Kad se on poziva na narodni sud, znači da mu je u istinu savjest u miru.

I tako narodni sud vrši svoje sudjenje mnogo prije nego stvarno bude sastavljen. Nema onog, koji mu može izbjeći. Nedavno mi jedan „drug“ veli: „Žao mi je, brate, ali će te narodni sud osuditi. Niesi, čovječe, zaslužan za narodnu stvar. Ja sam nemam ništa protiv tebe, ali griešiš narodnom sudu“.

I tako sam vam ja, bračo, gradjani, osudjen unapred, iako niesam lično stao pred taj dični sud. Dosad sam mislio da sam osoba male i nikakove važnosti, ali bome vidim da se i o meni vodi računa. I te kakvog računa! Kad kucne „narodni“ čas, ja ću vam se liepo naći pred jednim ili dvojicom komesara i tu ću odgovarati za svoja nedjela: prijavio sam mljekaricu policiji, jer je naplatila 80 kuna litru mliečne vode; prijavio sam trgovca, jer mi je zaračunao 1000 kuna metar tkanine; tužio sam se, što „narodna oslobodilačka vojska“ ne pušta da hrana dodje na miru u grad, napadao sam razbojničke „saveznike“ i njihovo bombardiranje, i napokon vikao sam i vičem na sav glas protiv narodnog suda.

Ja sam čovjek griešnik i priznajem svoje pogreške. Budući da sam već osudjen, ne bojim se, brate, više nikog pa ni narodnog suda. Nego sad ću ja, brate, da napadam gdje mogu i ne mogu ovu dičnu našu ustanovu.

A vi, braco simpatizeri „narodne oslobodilačke vojske“ (u koliko vas još ima), potrudite se da javite našem narodnom sudu kako stvar stoji. Recite, da je sve u redu, da i samo ime narodnog suda pozivlje ljude na red i da tako nitko živ ne ometa rad naših simpatičnih švercera i nabijača ciena. Pa da, zar da ljudi budu špijuni i pomagači okupatora, pa da ih sudi narodni sud. Nema onoga, braćo moja, tko će to učiniti. To mogu samo ja, koji sam već osudjen od narodnog suda.

Što ćete, pregori čovjek glavu! *sa*

Angloamerički teroristički napadaj na Sarajevo

ZAGREB, 30. studenoga. - Angloamerički zrakoplovi izvršili su danas teroristički napadaj na Sarajevo. Bombe su bacane na stambene zgrade. Do sada je izkopano preko 50 nevinih žrtava. Izkopavanja se vrše dalje. Ovaj teroristički napadaj izazvao je veliko ogorčenje pučanstva prema angloameričkim teroristima.

Čestitke ministru vanjskih poslova

ZAGREB, 29. studenoga. - Prigodom imenovanja i preuzimanja dužnosti primio je ministar vanjskih poslova dr. Stjepo Perić brzojavne čestitke ministra vanjskih poslova Velikog Njemačkog Reicha von Ribentropa, te ministara vanjskih poslova Rumunjske, Bugarske i Madjarske.

Predstavnici vlasti u Trogiru

SPLIT, 29. studenoga. - Predstavnici državne vlasti posjetili su Trogir, da bi se grad čim prije vratio redovitom životu. Za gradonačelnika imenovan je Petar Vojković. Već od prvog dana oslobodjenja vlada u gradu podpun mir i red.

Ministar hrvatskih oružanih snaga

u FÜHREROVOM glavnom stanu

ZAGREB, 29. studenoga. - U petak na večer povratio se iz Glavnog Stana Vodje Reicha ministar hrvatskih oružanih snaga general Fridrih Navratil, koji je 20. studenoga u pratnji njemačkog opunomoćenika u Hrvatskoj generala Glaise von Horstenaua, te drugih visokih častnika njemačke vojske odputovao u Njemačku. General Navratil bio je primljen kod Führera, kojemu je iznio vojnički položaj u Hrvatskoj, te je naišao na podpuno razumievanje. Tom prigodom Führer ga je odlikovao visokim ordenom za zasluge. Prigodom povratka u Zagreb general Navratil posjetio je odmah Poglavnika, kojemu je predao obširan izvještaj o svom putu.

„Jedno su partizanski vodje a drugo su partizanski pristaše!“

Boravak ministra dra Mladena Lorkovića u Šibeniku - Sastanak s gradjanima - Jednosatni govor ministra.

Šibenik, 30. studenoga. U nedjelju navečer stigao je u naš grad iz hrvatskog Zadra ministar unutarnjih poslova Nezavisne Države Hrvatske dr. Mladen Lorković. Ministar dr. Lorković posjetio je odmah predstavnike vlasti našeg grada, gdje se je u tančine interesirao za gradske prilike i potrebe. U ponedjeljak navečer, održao je ministar dr. Lorković sastanak s gradjanima u dubkom punoj dvorani kavana Astorija.

Oko 16.30 sati ulazi u dvoranu ministar dr. Lorković, oduševljeno dočekan od svih prisutnih. Nakon pozdrava s biskupom, preuzvišenim dr. Miletom i ostalim uglednim ličnostima, uzima rieč gradonačelnik Šibenika dr. Blažević, koji u svom pozdravnom govoru ističe radost, što u našoj sredini može pozdraviti jednog našeg ministra.

Nakon pozdravnog govora gradonačelnika uzimlje rieč ministar dr. Lorković.

U početku svog govora ističe ministar dr. Lorković značenje pripojenja Dalmatinske Hrvatske majci domovini. Govornik iznosi nastojanja Državne Vlade za vrieme vladavine „okupatora“, da se našem pučanstvu ublaže boli, koje mu je nanosio naš vjekovni neprijatelj s Apenina. Razpadom t. zv. „rimskog carstva“, kojeg su Talijani htjeli stvoriti s pigmejcima Pujižima, i s izdajom himbenog „saveznika“, za Hrvatsku nastaju nova vremena. Govornik ističe podmuklu rušilačku djelatnost talijanskih generala na našem narodnom području, kao i njihovo nastojanje, da se onemogući napredak naše mlade Države. Talijani su oni, koji su svojim terorom odtjerali naše ljude u šumu. U očaju i strahu pred barbarskim „okupatorima“ naši ljudi su bili prisiljeni da si potraže zaklon u šumi. Hrvatska Državna Vlada, kao i sam Poglavnik, bili su sviestni te činjenice, pa je Poglavnik odmah nakon oslobodjenja naših Jadranskih zemalja izdao amnestiju, koja omogućava svakom Hrvatu, da se iz šume povrati svojoj kući i da nastavi miran i slobodan život. Ta je amnestija bila uviek poštivana i točno primjenjivana kod naše kao i kod savezničke njemačke vojske. Tisuće i tisuće Hrvata vratilo se iz šume svojim kućama. JER JEDNO SU PARTIZANSKI VODJE, A DRUGO PARTIZANSKI PRISTAŠE! Srbijanci, Crnogorci i židovsko-boljševički plaćenici komandiraju, a naši ljudi moraju robski slušati i boriti se protiv svoje braće i protiv svog naroda, a za tudje interese. Ministar dr. Lorković izporučuje želju Poglavnika i Državne Vlade, da naši ljudi skinu tudji jaram sa sebe i da se vrate svojim kućama, pa barem i na garišta. Sada je glavno da naši ljudi spase glave, a kuće, koje su tudjinci popalili, lako će se sagraditi. Partizani ulaze sada u treću zimu, koja je za njih kudikamo opasnija i teža od prvih dviju. Sada više nema Talijana da ih pomažu i da im oružje daju, a u Hrvatskoj ima sada više vojske, nego li je prije bilo. Hrvatska puška stoji čvrsto na hrvatskom ramenu spremna da obračuna sa svakim, koji radi protiv interesa hrvatskog naroda.

Ministar dr. Lorković ističe dalje, da mi još niesmo pravo osjetili što znači biti svoj gospodar u svojoj vlastitoj državi. Ministar dr. Lorković došao je iz našeg Zadra, gdje je već uzpostavljena hrvatska državna vlast. Ovih dana stići će u naš grad Veliki Župan, kao i vojska, koja je već počela pridolaziti, pa ćemo i mi moći osjetiti što znači imati svoju vlastitu narodnu Državu. Svi naši neprijatelji, koji su došli s one strane Drine, otići će ovih dana onamo kud i spadaju.

Govornik upozorava, da su neki ovdje očekivali izkrcavanje Engleza. Medjutim, umjesto Engleza došli su Nijemci, a Englezi su već kod prvog koraka na Apeninu zapeli kao i uviek i sada se koprcaju u talijanskoj čizmi. Engleska gospoda da nas podsjete na sebe, šalju nam dekadentne Crnce, da ruše naše bolnice i kuće, kako bi nas ujedno prestrašili i pridobili našu ljubav i poštovanje. Ali ljubav i poštovanje se ne dobiva onako „vitežkim“ sijanjem smrti iz zraka na nevino pučanstvo, a niti se na taj način dobiva rat. Njemačko vodstvo najavilo je već početkom ove godine, da će se rat kroz ovu godinu uglavnom voditi defenzivno. To je i razumljivo poslie onih sjajnih pobjeda, koje je izvojevala njemačka vojska. „Udruženi narodi“ predstavljaju jednu do skrajnosti nemoguću umjetnu tvorevinu. S jedne strane su boljševici, a s druge anglofili, koji reže jedni na druge kao pas i mačka. A stara je: gdje se dvoje tuku, treći dobiva!

Ministar dr. Lorković dotakao se pitanja prehrane našeg pučanstva. U Hrvatskoj ima hrane za sviju. Državna Vlada iz petnih žila radi na tome, da se prebrode prievozne potežkoće, pa će hrana i nama stici u najskorije vrieme. Dolazi Župan i Vlast, kojima nije zadaća da nas nadziru, i da vladaju, već da rade za nas i da podiele s nama naše brige i nevolje, te da nam omoguće što bolji i mirniji život.

Na koncu svog govora pozvao je ministar dr. Lorković sinove Krešimirovog Šibenika, koji je uviek bio bedem hrvatstva u ovim krajevima, da podpomažu vlasti kako bi se prilike čim prije normalizirale.

Čim je ministar dr. Lorković završio svoj govor, koji je često bio prekidan oduševljenim odobravanjem, te ovacijama Poglavniku i Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, ponovo je uzeo rieč gradonačelnik dr. Blažević, koji se zahvalio ministru na njegovim muževnim riečima, te upozorio na njegovu žrtvu, da u ovim težkim vremenima bez ikakove pratnje napusti naš bieli Zagreb i podje medju narod oslobodjenih krajeva, da sam na licu mjesta upozna prilike. Prolazio je i kroz šume i po prugama, kao i pokraj onih koji „čuvaju pruge“, doživljavao kao i mi teroristička angloamerička napadaje, te skupa s nama dielio dobro i zlo.

Nakon završenog govora gradonačelnika prisutni su dali maha svom odušku kličući Poglavniku i Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, kao i ministru dru Lorkoviću, predstavniku Poglavnika i Državne Vlade. Čim su ovacije prestale naš dični starac, preuzvišeni biskup zapjevao je „Liepu našu“ koju su svi prisutni oduševljenjem prihvatili. Nakon odpjevane državne himne razišli su se svi svojim kućama.

U utorak u jutro prosliedio je ministar dr. Lorković svoj put po oslobodjenim krajevima ponievši iz našeg Krešimirovog Šibenika nezaboravne uspomene.